

Izvršni odbor HNS-a je temeljem članka 36. Statuta HNS-a na sjednici održanoj 13. svibnja 2004. donio, a na sjednici održanoj 15. srpnja 2009. dopunio

P R A V I L N I K O PROVOĐENJU DOPING KONTROLE

(PROČIŠĆENI TEKST)

I. DEFINICIJA

Doping je pokušaj samog igrača ili da na nagovor druge osobe, kao selektora, trenera, liječnika, fizioterapeuta ili masera, kao i druge osobe, poboljša svoje mentalne i fizičke sposobnosti na neprirodan način ili da ozljede tretira kada to nije medicinski opravdano, isključivo u svrhu sudjelovanja na natjecateljskim utakmicama. Ovo uključuje korištenje (oralno ili putem injekcija) i propisivanje zabranjenih supstanci prije ili za vrijeme natjecanja, sukladno važećoj listi zabranjenih lijekova i metoda Međunarodnog olimpijskog komiteta, prije ili tijekom utakmice ili natjecanja.

Zabranjene supstance u kontekstu ovog Pravilnika uključene su u dodatak A. Lista klasa zabranjenih supstanci i zabranjenih metoda objavljena od strane Međunarodnog olimpijskog komiteta primjenjuje se neposredno prilikom provođenja doping kontrole Igračima je također zabranjeno korištenje (oralno, putem injekcija) svih supstanci navedenih u dodatku A, odnosno Listi klasa zabranjenih supstanci i zabranjenih metoda objavljenoj od strane Međunarodnog olimpijskog komiteta, čak i u medicinske svrhe, u vrijeme dok sudjeluju na utakmicama ili natjecanju.

Jedini izuzetak su lokalni anestetici protiv bolova (osim kokaina).

II. ORGANIZACIJA DOPING KONTROLE

Zdravstvena komisija Izvršnog odbora Hrvatskog nogometnog saveza ima cjelokupnu nadležnost nad primjenom doping kontrole na svim nogometnim utakmicama za koje je nadležan Hrvatski nogometni savez (u daljnjem tekstu: Savez).

1. Administrativni aranžmani

1.1. Komisije Saveza nadležne za natjecanje imaju pravo provesti doping kontrolu na svim utakmicama. Zdravstvena komisija Saveza i tajništvo Saveza imenuju laboratorije akreditirane od strane Hrvatskog olimpijskog odbora (HOO) u kojima će se provoditi analiza takvih testova.

Određivat će se samo laboratorij s potpunom akreditacijom.

1.2. Na prijedlog Zdravstvene komisije Saveza i glavnog tajnika Saveza imenuju se djelatnici za doping kontrolu koji će provesti doping kontrolu na odnosnim utakmicama.

1.3. Postupak doping kontrole provode sljedeće osobe:

- ovlašteni voditelj službe za provođenje doping kontrole koji je odgovoran za ispravnost postupka doping kontrole,

- ovlaštena osoba zadužena za nadgledanje uzimanja uzorka od sportaša. Ova osoba mora biti istog spola kao i sportaš koji je podvrgnut doping kontroli. Od ovog se pravila može odstupiti samo ako nadgledanje davanja uzorka provodi liječnik.

1.4. Osoblje koje provodi doping kontrolu ne smije biti iz sastava zdravstvenog osoblja sportske ekipe čiji će igrači biti podvrgnuti doping kontroli.

1.5. Savezovi liječnici za doping kontrolu nadležni su za cjelokupni postupak doping kontrole, tj. izvlačenje i odabiranje igrača, popunjavanje potrebnih obrazaca i dostavljanje uzoraka urina u određeni laboratorij. Kopija obrasca dostavlja se tajništvu Saveza. Tajništvo Saveza će osigurati daljnji transport u službeni laboratorij za provođenje doping kontrole.

2. *Obveze klubova i igrača*

2.1. Svaki igrač određen za doping kontrolu, bilo kao rezultat izvlačenja ili zbog toga što je delegat ili sudac utakmice posumnjao da je pod dopingom, obvezan je podvrgnuti se medicinskim pretragama koje Savezovi liječnici za doping kontrolu smatraju potrebnim, te s njima surađivati.

2.2. Svaki odabrani igrač obvezan je dati uzorak svog urina.

2.3. Odbijanje provođenja doping kontrole ima iste posljedice kao i pozitivan doping rezultat.

3. *Postupak doping kontrole*

Prostorije i oprema mjesta na kojem se provodi doping kontrola

3.1. Osim igrača i osobe koja je s njime u pratnji, samo Savezovi liječnici za doping kontrolu imaju pristup na područje doping kontrole.

3.2. Prostorije za doping kontrolu moraju biti pripremljene, opremljene i osigurane prije početka utakmice.

3.3. Pristup prostorijama i lokacija prostorija za provođenje doping kontrole trebaju biti jasno označene natpisom DOPING KONTROLA.

3.4. Prostorije za provođenje doping kontrole moraju osigurati sportašu potrebnu diskreciju kod davanja uzoraka, ispravnost provođenja postupaka i zadovoljavati visoke higijenske kriterije.

3.5. Prostorije sačinjavaju:

- Prostorija za čekanje, koja mora biti opremljena hladnjakom s dozvoljenim pićima i čašama za piće koje sportaš koristi po vlastitom izboru.
- Prostorija s radnom površinom i opremom za:
 - popunjavanjem obrazaca
 - rad s uzorkom

Ova prostorija treba biti opremljena dovoljnom količinom kompleta za prikupljanje uzoraka, koji moraju odgovarati pravilima za prikupljanje, čuvanje i transport uzoraka,

nožicama, hogijenskim potrepštinama (laboratorijske rukavice, papirnati ručnici, ručnici i sapun).

Izbor igrača kojeg se poziva da pristupi doping kontroli

3.6. Na svakoj utakmici na kojoj se provodi doping kontrola bit će izvučena dva igrača svake momčadi.

3.7. Na svim utakmicama na kojima se provodi doping kontrola, liječnik momčadi mora popuniti zdravstveni certifikat za igrače čija imena su izvučena, te ga uručiti osobno Savezovom djelatniku za doping kontrolu.

3.8. Izvlačenje će se obaviti tijekom poluvremena na mjestu koje odredi Savezov djelatnik za doping kontrolu. Kao dodatak Savezovom liječniku za doping kontrolu izvlačenju treba biti nazočan delegat ili njegov predstavnik. Službeni predstavnik svake momčadi može biti nazočan izvlačenju ukoliko to želi.

3.9. Izvlačenje će se obaviti na sljedeći način:

- Savezov djelatnik za doping kontrolu na stol će iznijeti žetone sa brojevima svih igrača obiju momčadi koji odgovaraju brojevima na njihovim majicama.
 - Ozlijeđeni, bolesni ili suspendirani igrači neće se uključiti u izvlačenje.
 - Savezov liječnik za doping kontrolu pažljivo će provjeriti da su brojevi kompletni prije nego ih stavi u dvije crne platnene vrećice.
 - Ako se igrač povrijedi prije izvlačenja, a njegova povreda zahtijeva bolnički tretman, njegov broj će biti izuzet iz izvlačenja.
 - Savezov djelatnik za doping kontrolu će izvući četiri žetona iz svake vrećice i bez da ih gleda staviti će svaki žeton u zasebnu kovertu i označiti kovertu od 1 do 4. Svaku će kovertu zapečatiti i zadržati u svom posjedu.
 - Dva igrača svake momčadi čiji su brojevi u koverti označenoj s brojem 1 i 2 podvrgnut će se doping kontroli.
 - Ako ijedan od njih bude ozlijeđen prije završetka utakmice, igrač čiji je broj u koverti 1 bit će zamjenjen igračem čiji je broj u koverti 3, a igrač čiji je broj u koverti 2 bit će zamjenjen igračem čiji je broj u koverti 4.
- Djelatnik za doping kontrolu će ocijeniti ozbiljnost povrede i ocijenit će da li će ozlijeđeni igrač biti ili ne podvrgnut doping kontroli.

3.10. Petnaest minuta prije završetka utakmice, Savezov djelatnik za doping kontrolu otvorit će kovertu. Momčadi mogu biti nazočne prigodom otvaranja koverti, iako to nije obvezno.

3.11. Savezov djelatnik za doping kontrolu će tada na četiri zasebne kopije obrasca "Okupljanje za doping kontrolu" naznačiti imena i brojeve izvučenih igrača i izvjestiti delegata i liječnike obiju momčadi o rezultatima izvlačenja.

3.12. Ako je igraču koji je izvučen za doping kontrolu pokazan crveni karton u zadnjih 15 minuta utakmice, a njegovo je ime znano, bit će izravno (tj. čim napusti igru) odveden u prostor za doping kontrolu.

3.13. Svaki klub ili nacionalni savez nadležni su osigurati da njihovi odabrani igrači budu odvedeni do prostorije za doping kontrolu na kraju utakmice.

3.14. Sumnja na doping

Ako postoji sumnja na doping, delegat i/ili sudac odnosno utakmice mogu okupiti dodatne igrače radi testiranja. Nadalje, ako je igraču pokazan crveni karton tijekom utakmice, budući je njegovo ponašanje sumnjivo nekoordinirano ili agresivno, može biti određeno provođenje doping kontrole na kraju utakmice, uz dodatak igrača koji su već određeni za doping kontrolu.

4. Područje za doping kontrolu

4.1. Osim igrača i osobe koja mu je u pratnji samo sljedeće osobe imaju pristup na područje doping kontrole:

- Savezovi djelatnici za doping kontrolu,
- delegat Saveza

4.2. Odabrani igrači ostaju u prostoriji za doping kontrolu dok ih se ne pozove da daju uzorak urina.

Na raspolaganju igrača moraju se nalaziti bezalkoholna pića, koja ne sadržavaju doping supstance i koja su pakirana u zapečaćene staklene boce.

4.3. Sigurnosni djelatnici poduzet će potrebne mjere kako bi osigurali da osobe koje nisu ovlaštene shodno točki 4.1. nemaju pristup na područje za doping kontrolu.

5. Postupak prikupljanja uzoraka za doping kontrolu

5.1. Savezov djelatnik za doping kontrolu će nadgledati postupak doping kontrole. Provjerit će identitet igrača putem "Obrasca za okupljanje" i putem akreditacije igrača.

5.2. Igrač će prvo odabrati sljedeće posude za prikupljanje uzoraka:

- čaša za prikupljanje uzorka,
- dvije prozirne staklene boce (jedna za uzorak A i druga za uzorak B) i neslomljivi držač za svaku bocu. Svaka boca i njen držač imaju jednaki broj koda. Pri odabiru posude, igrač treba provjeriti je li plastična **kutija** u kojoj se nalazi posuda ispravno zatvorena.

5.3. Igrač će urinirati u čašu za prikupljanje uzoraka pod strogim nadzorom Savezovog djelatnika za doping kontrolu. Količina urina treba biti barem 75 ml (za uzorak "A" 50 ml, za uzorak "B" 25 ml), osim ukoliko je igraču teško dati tu količinu urina, u kojem slučaju je dovoljno 50 ml (za uzorak "A" 35 ml, za uzorak "B" 15 ml). Odluku o potrebnoj količini urina odlučuje Savezov djelatnik za doping kontrolu. Kada igrač da samo 50 ml urina, boca za uzorak "A" se privremeno pečati i vraća u plastičnu kutiju. Igrač se vraća u čekaonicu i čim bude u mogućnosti dati dodatnu količinu urina, odabire novu, steriliziranu i zapečaćenu bocu i urinira pod nadzorom Savezovog djelatnika za doping kontrolu. Savezov djelatnik za doping kontrolu ili igrač tada urin iz boce za uzorak "A" ulijeva u bocu koja sadrži novi urin. Ako je količina urina i dalje manja od 75 ml, postupak se treba ponoviti.

5.4. Igrač će odlučiti da će on ili Savezov djelatnik za doping kontrolu uliti urin u bocu. Odluka se treba navesti u obrascu iz točke 5 6. ovog Pravilnika. Ukoliko igrač odluči sam uliti urin, Savezov djelatnik za doping kontrolu će mu objasniti postupak (postojanje dviju boca i potrebnu količinu za svaku bocu)

5.5. Nakon što su uzeti uzorci i smješteni u dvije boce, one će se zatvoriti, a svaka boca će se smjestiti u svoj držač i zapečatiti. Igrač i predstavnik koji se nalazi u pratnji moraju provjeriti da su boce i držači korektno zapečaćeni.

5.6. Savezov djelatnik za doping kontrolu će tada popuniti protokolarni obrazac doping kontrole. Moraju ga popuniti igrači, predstavnik momčadi koji mu je u pratnji i Savezov djelatnik za doping kontrolu. Na istom obrascu, igrač će navesti ime i adresu na koju želi da mu se dostave rezultati testa. Također je obvezno staviti potpise igrača i djelatnika za doping kontrolu.

5.7. "A" i "B" primjerci svih testiranih igrača i odgovarajuće kopije obrazaca biti će dostavljene u laboratorij putem dostavljača.

6. *Analiza primjeraka i dostavljanje rezultata*

6.1. Primjerci će se analizirati u laboratoriju kojeg je akreditirao HOO.

6.2. Laboratorij će obaviti analizu uzorka "A" i spremi uzorak "B" u hladnjak laboratorija.

6.3. Ako se analiza uzorka "A" pokaže negativnom primjerak "B" će se uništiti u roku od 30 dana nakon objave rezultata analize e, kako se ne bi mogao koristiti za daljnje pretrage.

6.4. Voditelj laboratorija će dostaviti negativne rezultate testa tajništvu Saveza putem telefaksa, čim ovi rezultati budu potvrđeni od strane voditelja.

6.5. Ako postoji sumnja da je analiza uzorka "A" pozitivna, voditelj laboratorija mora odmah izvjestiti tajništvo Saveza ili njegovog predstavnika putem telefona. Laboratorij također mora odmah Savezu poslati pismeno izvješće o analizi. Kopiju izvješća Savez će dostaviti klubu i igraču.

7. *Pravo na zahtjev analize uzorka "B"*

7.1. Ako postoji sumnja da je analiza uzorka "A" pozitivna, tajništvo Saveza ili njegov predstavnik će odmah putem telefona ili pošte izvjestiti odnosnog igrača i službenog predstavnika kluba . Ove osobe imat će pravo zatražiti analizu primjerka "B" u roku od 24 sati po primitku obavijesti. Ovaj zahtjev treba dostaviti u pismenom obliku.

7.2. Ako je zatražena analiza uzorka "B", Savez će odmah ovaj zahtjev proslijediti voditelju laboratorija u kojem je spremljen uzorak "B". Analizu "B" uzorka će što je moguće prije obaviti, a najkasnije u roku od 48 sati od primitka zahtjeva. osoblje koje

nije bilo uključeno u analizu uzorka "A". Igrač i službeni predstavnik kluba odmah će biti izvješteni o vremenu otvaranja uzorka "B".

7.3. Predsjedatelj Zdravstvene komisije Saveza ili njegov imenovani predstavnik moraju biti nazočni u laboratoriju prigodom otvaranja i analize uzorka "B". Igrač može biti nazočan prigodom otvaranja uzorka "B". Isto tako igrač može imenovati predstavnika koji će biti nazočan umjesto njega. Sve troškove nastale kao rezultat nazočnosti igrača ili njegovog predstavnika u laboratoriju prigodom analize uzorka "B", snosit će igrač i njegov klub.

7.4. Rezultati analize uzorka "B" moraju se odmah javiti glavnom tajniku Saveza ili njegovom predstavniku putem telefona. Original analitičkog izvješća uzorka "B" mora se poslati glavnom tajniku Saveza putem preporučene pošte i označiti kao "osobno i povjerljivo".

7.5. Ako nema zahtjeva za analizu uzorka "B", Savez će uputiti laboratorij da uništi uzorak "B" nakon proteka razdoblja od 30 dana.

8. *Postupak u slučaju kada je uzorak "B" pozitivan*

8.1. Ako se primjerak "B" pokaže pozitivnim, slučaj se dostavlja Savezovoj Disciplinskoj komisiji. Ova Komisija će ispitati slučaj, ako je potrebno uz pomoć specijaliste i utvrdit će stupanj odgovornosti igrača i/ili ostalih stranaka. Disciplinska komisija će odrediti odgovarajuće sankcije osnovom rezultat ovih ispitivanja.

8.2. Savez rezervira pravo publiciranja rezultata testa i njihovih posljedica.

9. *Postupak doping testiranja putem uzoraka krvi*

9.1. Analogno postupku reguliranom u točkama 3.1. – 3.14., 4.1. – 4.3., 5.1. – 5.2. i 5.4. – 5.7. ovog Pravilnika, Savez može provoditi, uz testiranja urina, i testiranja krvi.

9.2. Savezov djelatnik za doping kontrolu odgovoran je za testiranje krvi. Samo ta osoba ili njezin pomoćnik, ako je liječnik, mogu obaviti postupak uzimanja uzoraka.

9.3. Uzorci krvi uzimaju se od onih igrača koji su izvučeni za podvrgavanje testiranju urina.

9.4. Uzimanje uzoraka krvi od igrača provodi se prije nego što igrači daju uzorak urina.

9.5. Dio prostorije za provođenje doping kontrole treba odvojiti za postupak uzimanja uzoraka krvi.

9.5. Iz vene igrača uzima se najmanje 3 ml krvi, po mogućnosti s unutarnje strane podlaktice. Uzimanje uzorka treba se obaviti stručnim intravenoznim injektiranjem koje isključuje sve rizike po zdravlje, osim mogućeg rizika lokalnog hematoma. Uzorci krvi trebaju se uzeti "Butterfly" iglama (Vacutainer Systems Blood Collection Set), uobičajenim kliničkim postupkom za uzimanje krvi.

Ukoliko vena igrača kolabirira nakon što je uzeta samo mala količina krvi postupak se treba pooviti na drugoj ruci kako bi se dobila dovoljna količina krvi.

9.6. Igrač prije davanja uzorka izabire dvije plastične kutije s istim brojevima koda, jednu s crnom naljepnicom za uzorke urina, a drugu s crvenom naljepnicom za uzorke krvi.

9.7. Prije početka postupka doping kontrole Savezov djelatnik za doping kontrolu objasnit će odabranim igračima postupak uzimanja uzoraka urina imkrvi, uz pomoć klupskog liječnika

Igrače treba pitati vezano za:

- lijekove koje mogu utjecati na postupak puncture vene (naročito one koji utječu na zgrušavanje), npr. aspirin, warfarin, non-steroidni antiupalni agensi
- sve eventualne krvne poremećaje koji mogu utjecati na vrijeme zgrušavanja. Ako su igrači uzeli lijek može utjecati na vrijeme zgrušavanja, pouzet će se dodatna mjera u vezi "haemostasis" ovih igrača.

9.8. Savezov djelatnik za doping kontrolu odgovoran je:

- za higijensku i sterilnu tehniku uzimanja uzoraka krvi
- za postupanje s opremom za uzimanje uzoraka krvi
- za postupanje s uzorcima krvi, npr. miješanje anti-koagulanata
- za posttremantsku brigu za igrače

Savezov djelatnik za igrače ili pomoćnik trebaju nositi sterilne rukavice tijekom postupka i samo oni i igrači mogu rukovati uzorcima.

9.9 Igrač odlučuje da li će on zapečatiti uzorak krvi u posebno određenu bocu ili će to učiniti Savezov djelatnik za doping kontrolu. Savezov djelatnik za doping kontrolu tada kodiranu, zapečaćenu staklenu bocu s uzorkom krvi stavlja u prijenosni hladnjak.

9.10. Tijekom cijelog postupka igrače treba pratiti službeni predstavnik momčadi, po mogućnosti klupski liječnik.

9.11. Postupak analize uzorka krvi obavlja se sukladno točki 6. ovog Pravilnika.

9.12. Uzorci krvi trebaju se skenirati na krvni doping, kao što je EPO zolupotreba. Laboratoriji mogu otkriti krvne doping supstance, kao što su EPO i Darbepoetin u urinu. Ako ova analitička metoda ukaže na sumnjive rezultate u urinu i krvi, nalaz se proglašava pozitivnim. Ako su rezultati sumnjivi, radi daljnjih analiza mogu se uzeti dodatni uzorci krvi.

9.13. Prije utakmice ili drugog događaja na kojem će se provesti doping kontrola pute uzoraka krvi, svi igrači trebaju ispuniti i potpisati izjavu na obrascu 1 iz priloga ovaog Pravilnika kojom daju svoj pristanak na davanje uzorka krvi rdi doping kontrole. Igrač koji odbije dati takvu izjavu, odredit će se, uz igrače određene u postupku iz točke 3.6. – 3.14. ovog Pravilnika, za doping kontrolu putem uzorka urina.

10. Pitanja koja nisu obuhvaćena

10.1. U slučaju bilo kojeg pitanja vezanog uz anti-doping kontrolu i postupak njenog provođenja, a koje nije regulirano ovim Pravilnikom neposredno se primjenjuje FIFA Anti-doping pravilnik.

10.2. U slučaju bilo koje proturječja između odredbi ovog Pravilnika i odredbi FIFA Anti-doping pravilnika, odlučujuće su i primjenjive odredbe FIFA Anti-doping pravilnika.

Završne odredbe

1. Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o postupku doping kontrole objavljen u HNS Glasniku br. 2/99.

2. Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u službenom glasilu

Zagreb, 15. 07. 2009.

Predsjednik

Vlatko Marković s.r.

_____, igrač Nogometnog kluba _____ iz

_____ dajem sljedeću

IZJAVU

da pristajem na postupak provođenja doping kontrole putem uzimanja uzorka krvi, sukladno Pravilniku o provođenju doping kontrole HNS-a, te pristajem da mi se uzme uzorak krvi u količini propisanoj navedenim Pravilnikom. Uzorak krvi mora biti analiziran na način propisan u navedenom Pravilniku i u druge se svrhe ne smije koristiti.

U _____, dana _____

Potpis: _____

DODATAK A

Zabranjene supstance i metode
(temeljem liste koju je objavio MOK)

I. ZABRANJENE SUPSTANCE

- A. Stimulansi
- B. Narkotici
- C. Anabolici
- D. Diuretici
- E. Peptidi i glikoproteinski hormoni i analogi
- F. Kanabinoidi

II. ZABRANJENE METODE

- A. Krvni doping
- B. Farmakološka, kemijska i fizička manipulacija

III. RAZREDI LIJEKOVA KOJI SU PREDMET ODREĐENIH RESTRIKCIJA

- A. Alkohol
- B. Lokalni anestetici
- C. Kortikosteroidi
- D. Beta-blokeri